

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
РІВНЕНСЬКИЙ ІНСТИТУТ»**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор

Т.О. Макух

«26» жовтня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.15 Аналіз господарсько\ діяльності

освітня програма

«Облік і оподаткування»
(назва освітньої програми)

освітнього рівня

бакалавр
(назва освітнього рівня)

галузь знань

07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальності

071 Облік і оподаткування

Обсяг, кредитів:

120 годин, 4 кредити

Форма підсумкового контролю: екзамен

Рівне 2023 рік

Робоча програма

Аналіз господарсько\ діяльності

для студентів за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»

«26» жовтня 2023 року - с.

Розробники:

Рубан В.М. доцент кафедри «Економіки, обліку і фінансів» відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Рівненський інститут», кандидат економічних наук

Викладачі:

Рубан В.М. доцент кафедри «Економіки, обліку і фінансів» відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Рівненський інститут», кандидат економічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки, обліку і фінансів

Протокол від «26» жовтня 2023 року №2

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Макух Т.О.)

«26» жовтня 2023 року

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми *Економіка*

«26» жовтня 2023 року

Гарант освітньої програми «Облік і оподаткування»

(підпис)

(Матвійчук Л.О.)

ПРОЛОНГАЦІЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Навчальний рік	20___/20___	20___/20___	20___/20___	20___/20___
Дата засідання кафедри / циклової комісії				
№ протоколу				
Підпис завідувача кафедри / голови циклової комісії				

Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет-підтримки навчального процесу відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Рівненський інститут» за адресою: <https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=7155>.

(вказати адресу)

Робочу програму перевірено

_____ 20__ р.

Заступник директора/декана

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

Зміст

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	7
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
4.1. Анотація дисципліни.....	8
4.2. Структура навчальної дисципліни.....	9
4.2.1. Тематичний план.....	9
4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни.....	11
4.3. Форми організації занять.....	13
4.3.1. Теми семінарських занять.....	13
4.3.2. Теми практичних занять.....	13
4.3.3. Теми лабораторних занять.....	13
4.3.4. Індивідуальні завдання.....	13
4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота.....	15
4.3.6. Теми самостійної роботи студентів.....	18
5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ.....	21
5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.....	21
5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально- пізнавальної діяльності.....	21
5.3. Інклюзивні методи навчання.....	21
6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	23
6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.....	24
6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру.....	25
6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS.....	26
6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS.....	26
6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS.....	27
6.6. Розподіл балів, які отримують студенти.....	27
6.7. Орієнтовний перелік питань до екзамену (заліку).....	27
7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	32
7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю.....	32
7.2. Глосарій (термінологічний словник).....	32
7.3. Рекомендована література.....	40
7.4. Інформаційні ресурси.....	42
8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	42

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Вид дисципліни обов'язкова	
	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 1	Спеціалізація	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		7-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента –	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		22 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		74 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю:			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 62%

для заочної форми навчання –

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: засвоєння курсу полягає в підготовці фахівців до виконання професійних обов'язків в галузі управління підприємством; засвоєння та формування знань фахівців щодо системного оцінювання діяльності підприємств, виявлення внутрішніх резервів раціонального використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів.

Завдання:

- визначити теоретичні та методологічні засади, сучасні прийоми аналізу господарської діяльності;
- навчитися інформаційно виражати через систему показників стан та зміну будь-якої господарської операції чи явища;
- набути практичних навиків щодо застосування методів і способів комплексного, дискримінантного аналізу господарської діяльності, визначення резервів підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання та прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства;
- навчитись робити обґрунтовані об'єктивні висновки та пропозиції за результатами проведених досліджень;
- набути практичних навиків в оформленні аналітичних таблиць і висновків.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ, ВІДПОВІДНІСТЬ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: - сутність об'єктів аналізу та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;

- економічні категорії, закони, ключові показники виробничо-фінансової діяльності підприємства, причинно-наслідкові та функціональні взаємозв'язки і взаємозалежності між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем (анатомію економіки підприємства);

- сучасний арсенал методів і прийомів економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання;

- зміст фінансової (бухгалтерської), статистичної, податкової, іншої звітності, що складається суб'єктами господарювання і є інформаційним джерелом аналітичних робіт;

- принципи і методи обґрунтування управлінських рішень, виявлення резервів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності.

вміти: - володіти методичним інструментарієм та розуміти особливості практики аналізу господарської діяльності підприємств;

- читати, розуміти і аналізувати фінансову, управлінську, статистичну, податкову звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень;

- проводити аналіз господарської діяльності підприємства, змін економічних явищ і процесів на багатокритеріальній основі, відповідному рівні із використанням сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій;

- знаходити найменш трудомісткі засоби й методи для вивчення кожної ситуації або проблеми з економіки;

- робити обґрунтовані об'єктивні висновки та пропозиції за результатами проведених досліджень, завершувати аналіз розробкою управлінського рішення;

- набути навички у виробленні стратегічних рішень, спрямованих на посилення позицій підприємства у ринковому середовищі;

- опанувати методику прогнозування результатів діяльності підприємства.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Аналіз господарської діяльності» спрямована на формування у студентів системи знань, умінь і навичок з надання об'єктивної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства, діагностування основних проблем розвитку, вміння виявляти напрямки вдосконалення та обґрунтування управлінських рішень, які спрямовані на підвищення ефективності функціонування підприємства.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності

Тема 1. Аналіз діяльності підприємства в системі управління

Тема 2. Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання

Тема 3. Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень

Тема 4. Методичні прийоми аналітичних досліджень та їх класифікація

Тема 5. Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств

Змістовий модуль 2. Аналіз і прогнозування господарської діяльності підприємства та її результатів

Тема 6. Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства

Тема 7. Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності

Тема 8. Аналіз фінансової звітності підприємства

Тема 9. Аналіз бізнес-процесів підприємства

Змістовий модуль 3. Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та результативності бізнес-процесів

Тема 10. Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства

Тема 11. Основи інвестиційного аналізу

Тема 12. Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передусь цій дисципліні:
«Економічна теорія», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства», «Фінанси, гроші та кредит», «Фінансовий облік»

Міжпредметні зв'язки: «Управлінський облік і прикладні програмні рішення в аудиті», «Звітність підприємств»

4.2. Структура навчальної дисципліни

4.2.1. Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт							Форми та методи контролю знань
	денна форма							
	Усього	аудиторна					с.р.	
		у тому числі						
л		сем	пр	лаб	інд			
1	2	3	4	5	6	7	8	16
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності								
Тема 1. Аналіз діяльності підприємства в системі управління	8	2					6	АР
Тема 2. Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання	10	2		2			6	АР
Тема 3. Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень	10	2		2			6	АР
Тема 4. Методичні прийоми аналітичних досліджень та їх класифікація	10	2		2			6	АР
Тема 5. Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств	10	2		2			6	АР
Модульний контроль								
Разом за змістовим модулем 1	48	10		8			30	
Змістовий модуль 2. Аналіз і прогнозування господарської діяльності підприємства та її результатів								
Тема 6. Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства	10	2		2			6	АР:
Тема 7. Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності	10	2		2			6	АР:
Тема 8. Аналіз фінансової звітності підприємства	10	2		2			6	АР:
Тема 9. Аналіз бізнес-процесів підприємства	10	2		2			6	АР:
Модульний контроль								
Разом за змістовим модулем 2	40	8		8			24	
Змістовий модуль 3. Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та результативності бізнес-процесів								

Тема 10. Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства	10	2		2			6	АР:
Тема 11. Основи інвестиційного аналізу	10	2		2			6	АР:
Тема 12. Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок	12	2		2			8	АР:
Модульний контроль								
Разом за змістовим модулем 3	32	6		6			20	
Усього годин	120	24		22			74	

4.2.2. Навчально-методична картка дисципліни АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 22 год., індивідуальні заняття – ____ год., самостійна робота – 74 год., підсумковий контроль – ____ год.

Модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3		
Назва модуля	<i>Теоретичні основи аналізу господарської діяльності</i>					<i>Аналіз і прогнозування господарської діяльності підприємства та її результатів</i>				<i>Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та результативності бізнес-процесів</i>		
Кількість балів за модуль	40 балів					35 балів				25 балів		
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Аналіз діяльності підприємства в системі управління	Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень	Методичні прийоми і аналітичних досліджень та їх класифікація	Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств	Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства	Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності	Аналіз фінансової звітності підприємства	Аналіз бізнес-процесів підприємства	Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства	Основи інвестиційного аналізу	Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок

Теми практичних занять	Аналіз діяльності підприємства в системі управління	Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень	Методи прийому і аналітичних досліджень та їх класифікація	Методи чні прийому та способи оцінювання діяльності підприємств	Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства	Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності	Аналіз фінансової звітності підприємства	Аналіз бізнес-процесів підприємства	Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства	Основи інвестиційного аналізу	Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Тести	10 балів					10 балів						
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)											
Підсумковий контроль	Екзамен											

4.3. Форми організації занять

4.3.1. Теми семінарських занять

4.3.2 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання	2
2	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень	2
3	Методичні прийоми аналітичних досліджень та їх класифікація	2
4	Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств	2
5	Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства	2
6	Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності	2
7	Аналіз фінансової звітності підприємства	2
8	Аналіз бізнес-процесів підприємства	2
9	Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства	2
10	Основи інвестиційного аналізу	2
11	Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок	2

4.3.3. Теми лабораторних занять

4.3.4. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь в інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим здобувачем освіти планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики
 1. Факторний аналіз показників виробничої програми підприємства.
 2. Аналіз ефективності використання основних фондів підприємства.
 1. Аналіз складу, структури і ефективності використання обладнання на підприємстві.

2. Аналіз складу, структури і ефективності використання основних фондів та їх впливу на кінцеві результати господарської діяльності підприємства.
3. Аналіз ефективності використання праці.
4. Аналіз складу, структури, руху і ефективності використання робочої сили на підприємстві.
5. Аналіз ефективності використання робочого часу і стану трудової дисципліни на підприємстві.
6. Аналіз продуктивності праці на підприємстві.
7. Аналіз впливу трудових факторів на кінцеві результати господарської діяльності підприємства.
8. Аналіз собівартості продукції (послуг).
9. Аналіз складу, структури і ефективності використання фонду оплати праці.
10. Аналіз доходів підприємства.
11. Аналіз прибутку (збитку) підприємства.
12. Порівняльний аналіз показників рентабельності фінансово господарської діяльності підприємства.
13. Аналіз фінансових показників господарської діяльності підприємства.
14. Факторний аналіз доходів, прибутку та рентабельності підприємства.
15. Аналіз фінансових результатів і фінансового стану підприємства.
16. Оцінка ринкової пропозиції підприємства.
17. Аналіз рівня ризику підприємницької діяльності.
18. Аналіз використання коштів на оплату праці.
19. Предмет та завдання аналізу господарської діяльності.
20. Етапи організації проведення аналізу і використання його даних в управлінні виробництвом.
21. Значення і завдання аналізу маркетингової діяльності підприємства.
22. Аналіз ринків збуту підприємства.
23. Аналіз цінової політики підприємства.
24. Аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства.
25. Аналіз використання земельних ресурсів.
26. Аналіз складу, розміру і структури земельних угідь та їх якісних параметрів.
27. Аналіз ефективності використання землі.
28. Аналіз забезпеченості господарства трудовими ресурсами.
29. Аналіз чисельності, складу та руху трудових ресурсів.
30. Аналіз використання фонду робочого часу.
31. Аналіз трудомісткості продукції.
32. Аналіз продуктивності праці.
33. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів
34. Аналіз фонду заробітної плати.
35. Аналіз ефективності використання фонду заробітної плати.

37. Аналіз складу та структури основних засобів.
38. Аналіз руху і технічного стану основних засобів.
39. Аналіз ефективності використання основних засобів.
40. Резерви підвищення ефективності використання основних засобів.
41. Завдання і джерела аналізу забезпеченості та ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.
42. Аналіз складу, структури та якісних параметрів матеріальних ресурсів.
43. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів.
44. Оцінка резервів підвищення ефективності використання матеріальних ресурсів.
45. Аналіз рівня спеціалізації виробництва.
46. Аналіз рівня інтенсифікації і ефективності виробництва

4.3.5. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота (ІНДР) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання студентами ІНДР прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ конспект із теми (модуля) за заданим планом (**2 бали**);
- ✓ конспект із теми (модуля) за планом, який студент розробив самостійно (**3 бали**);
- ✓ анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, тематичні розвідки (**3 бали**);
- ✓ повідомлення з теми, рекомендованої викладачем (**2 бали**);
- ✓ повідомлення з теми (без рекомендації викладача): сучасні відкриття з теми, аналіз інформації, самостійні дослідження (**3 бали**);
- ✓ дослідження різноманітних питань з тематики дисципліни у вигляді есе (**5 балів**).
- ✓ дослідження з тематики дисципліни у вигляді реферату (охоплює весь зміст навчального курсу) – **15 балів**.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Тематика ІНДЗ

1. Історія розвитку економічного аналізу як науки в зарубіжних країнах.
2. Розвиток та становлення економічного аналізу в Україні.
3. Особливості проведення функціонально-вартісного аналізу.
4. Історичний розвиток комп'ютерних інформаційних технологій економічного аналізу та його вплив на технологію аналітичного процесу.
5. Сучасне програмне забезпечення економічного аналізу.
6. Облікові реєстри, їх структура та аналітичні можливості.
7. Роль інформації в економічному аналізі.
8. Структура організаційно-інформаційної моделі економічного аналізу.
9. Застосування евристичних методів в економічному аналізі.
10. Методи математичного програмування в економічному аналізі.
11. Особливості застосування методів прогнозування та планування в економічному аналізі.
12. Роль та значення маркетингового аналізу в процесі формування виробничої програми підприємства.
13. Методика аналізу конкурентоспроможності виробництва і реалізації продукції.
14. Проблемні питання аналізу технічного стану основних засобів.
15. Місце аналізу основних засобів в системі управління.
16. ABC-аналіз та XYZ-аналіз в системі управління виробничими запасами.
17. Роль та значення аналізу в процесі планування потреби у сировині та матеріалах.
18. Факторний аналіз змінної та постійної частин фонду оплати праці.
19. Аналіз матеріального стимулювання кадрового потенціалу підприємства.
20. Аналіз витрат за центрами відповідальності.
21. Оперативний аналіз собівартості продукції та його роль в системі управління витратами.
22. Аналіз ризиків зовнішньоекономічної діяльності та оцінка їх впливу на ефективність її здійснення.
23. Аналіз ендогенних та екзогенних факторів впливу на зміну основних показників зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
24. Аналіз діяльності науково-дослідних організацій.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
(дослідження у вигляді реферату)**

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	4 бали
2.	Складання плану реферату	2 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень у логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання	10 балів
4.	Дотримання правил реферування наукових публікацій	4 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел, посилання	4 бали
Разом		30 балів

Оцінка за ІНДЗ у вигляді реферату: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
24 – 30 та більше	відмінно	5	A	відмінно
16 – 23	добре	4	BC	добре
8 – 15	задовільно	3	DE	задовільно
0 – 7	незадовільно	2	FX	незадовільно з можливістю повторного виконання

4.3.6. Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз діяльності підприємства в системі управління	6
2	Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання	6
3	Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень	6
4	Методичні прийоми аналітичних досліджень та їх класифікація	6
5	Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств	6
6	Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства	6
7	Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності	6
8	Аналіз фінансової звітності підприємства	6
9	Аналіз бізнес-процесів підприємства	6
10	Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства	6
11	Основи інвестиційного аналізу	6
12	Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок	8

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ			
Тема 1. Аналіз діяльності підприємства в системі управління (6 год.)	Індивідуальне завдання		I
Тема 2 Види аналізу діяльності суб'єктів господарювання (6 год.)	Індивідуальне завдання		II
Тема 3. Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичних досліджень (6 год.)	Індивідуальне завдання		III
Тема 4. Методичні прийоми аналітичних досліджень та їх класифікація (6 год.)	Індивідуальне завдання		IV
Тема 5. Методичні прийоми та способи оцінювання діяльності підприємств (6 год.)	Підсумкова модульна контрольна робота		V
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 25 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АНАЛІЗ І ПРОГНОЗУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ІІ РЕЗУЛЬТАТІВ .			
Тема 6. Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства (6 год.)	Індивідуальне завдання		VI
Тема 7. Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності (6 год.)	Індивідуальне завдання		VII
Тема 8. Аналіз фінансової звітності підприємства (6 год.)	Індивідуальне завдання		VIII
Тема 9. Аналіз бізнес-процесів підприємства (6 год.)	Підсумкова модульна контрольна робота		VIII
<i>Всього: 24 год.</i>	<i>Всього: 20 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ, ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ .			
Тема 10. Аналіз конкурентоспроможності та конкурентних позицій підприємства (6 год.)	Індивідуальне завдання		IX

Тема 11. Основи інвестиційного аналізу (6 год.)	Індивідуальне завдання		X-XIII
Тема 12. Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок (8 год.)	Підсумкова модульна контрольна робота, екзамен		XIV-XV
<i>Всього: 20 год.</i>	<i>Всього: 15 балів</i>		
<i>Разом: 74 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

5.1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. *За джерелом інформації:*

– *словесні:* лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда;

– *наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;

– *практичні:* вправи.

2. *За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:* індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. *За ступенем самостійності мислення:* репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. *За ступенем керування навчальною діяльністю:* під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

5.2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

5.3. Інклюзивні методи навчання

1. Методи формування свідомості: бесіда, диспут, лекція, приклад, пояснення, переконання.

2. Метод організації діяльності та формування суспільної поведінки особистості: вправи, привчання, виховні ситуації, приклад.

3. Методи мотивації та стимулювання: вимога, громадська думка. Вважаємо, що неприпустимо застосовувати в інклюзивному вихованні методи емоційного стимулювання – змагання, заохочення, переконання.

4. Метод самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

5. Методи соціально-психологічної допомоги: психологічне консультування, аутотренінг, стимуляційні ігри.

6. Спеціальні методи: патронат, супровід, тренінг, медіація.

7. Спеціальні методи педагогічної корекції, які варто використовувати для цілеспрямованого виправлення поведінки або інших порушень, викликаних спільною причиною. До спеціальних методів корекційної роботи належать: суб'єктивно-прагматичний метод, метод заміщення, метод "вибуху", метод природних наслідків і трудовий метод.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Навчальна дисципліна оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з 3 модулів.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.

За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.

Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.

Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

6.1. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
<i>«відмінно»</i>	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
<i>«добре»</i>	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
<i>«задовільно»</i>	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<i>«незадовільно»</i>	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

6.2. Система оцінювання роботи студентів/аспірантів упродовж семестру

Вид діяльності студента / аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль ...		Модуль n	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
I. Обов'язкові							
1.1. Відвідування лекцій	1						
1.2. Відвідування семінарських і практичних занять	1						
1.3. Робота на семінарському і практичному занятті	10						
1.4. Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10						
1.5. Виконання завдань для самостійної роботи	10						
1.6. Виконання модульної роботи	25						
1.7. Виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ)	30						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за обов'язкові види роботи: 50							
II. Вибіркові							
Виконання завдань для самостійного опрацювання							
2.1. Складання ситуаційних завдань із різних тем курсу	5						
2.2. Огляд літератури з конкретної тематики	5						
2.3. Складання ділової гри з конкретним прикладним матеріалом з будь-якої теми курсу	5						
2.4. Підготовка наукової статті з будь-якої теми курсу	10						
2.5. Участь у науковій студентській конференції	5						
2.6. Дослідження українського чи закордонного досвіду	5						
Разом		-		-		-	
Максимальна кількість балів за вибіркові види роботи: 10							
Всього балів за теоретичний і практичний курс: 60							

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Оцінка за теоретичний і практичний курс: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
54 – 60 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
45 – 53	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
36 – 44	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
21 – 35	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 20		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.4. Оцінка за екзамен: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
36 – 40 та більше	<i>відмінно</i>	5	A	<i>відмінно</i>
30 – 35	<i>добре</i>	4	BC	<i>добре</i>
24 – 29	<i>задовільно</i>	3	DE	<i>задовільно</i>
14 – 23	<i>незадовільно</i>	2	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 13		2	F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.5. Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

6.6. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	не більше 40	не більше 100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	не більше 30

6.7. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗАЛІКУ)

- Охарактеризуйте систему управління підприємством за складом та взаємозв'язком функцій.

2. Визначте поняття аналізу господарської діяльності: предмет, об'єкт, функції, роль та задачі.
3. Визначте принципи проведення аналізу господарської діяльності.
4. Опишіть взаємозв'язок управлінських рішень та аналізу господарської діяльності.
5. Опишіть технологію прийняття управлінських рішень за результатами аналізу господарської діяльності.
6. Визначте історичні етапи і перспективи розвитку аналізу господарської діяльності.
7. Охарактеризуйте взаємозв'язок аналізу діяльності суб'єктів господарювання з іншими дисциплінами.
8. Класифікуйте види аналізу господарської діяльності та визначте взаємозв'язок між ними.
9. Охарактеризуйте основні види аналізу.
10. Значення окремих видів аналізу господарської діяльності в управлінні підприємством.
11. Охарактеризуйте організацію аналітичної роботи на підприємстві.
12. Визначте етапи проведення аналізу господарської діяльності на підприємстві.
13. Опишіть систему економічної інформації, її особливості.
14. Розкрийте сутність процесу забезпечення аналізу господарської діяльності інформацією і вимоги до неї.
15. Класифікуйте інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності.
16. Охарактеризуйте основні джерела інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності.
17. Визначте сутність, зміст і особливості методу та методики аналізу господарської діяльності.
18. Класифікуйте методичні прийоми аналітичних досліджень.
19. Охарактеризуйте математичні способи та прийоми аналізу господарської діяльності.
20. Охарактеризуйте евристичні способи та прийоми аналізу господарської діяльності.
21. Визначте сутність та охарактеризуйте детерміновані факторні системи.
22. Визначте сутність та охарактеризуйте прийоми детермінованого факторного аналізу.
23. Дайте загальну характеристику способів комплексної оцінки.
24. Визначте прийоми оптимізації показників.
25. Визначте сутність, зміст, мету та задачі діагностики діяльності підприємства.
26. Охарактеризуйте процес попереднього діагностування узагальнюючих показників ефективності функціонування підприємства.

27. Опишіть систему показників діагностики технічного потенціалу підприємства.
28. Опишіть систему показників діагностики трудових ресурсів підприємства.
29. Опишіть систему показників діагностики фінансової стійкості підприємства.
30. Визначте сутність, значення та задачі прогнозування розвитку підприємства.
31. Охарактеризуйте методи прогнозування розвитку підприємства.
32. Опишіть методику підрахунку і обґрунтування потенційних можливостей розвитку підприємства.
33. Розкрийте зміст процесу оптимізації величини прибутку підприємства.
34. Охарактеризуйте значення, мету та задачі аналізу фінансової звітності підприємства.
35. Опишіть методику аналізу складу, структури і динаміки майна підприємства та джерел його формування.
36. Опишіть методику оцінки ефективності використання майна та оптимальності структури капіталу підприємства.
37. Опишіть методику аналізу доходів, витрат та фінансових результатів роботи підприємства.
38. Опишіть методику аналізу надходження та вибуття грошових коштів підприємства.
39. Опишіть методику аналізу структури та динаміки власного капіталу підприємства.
40. Визначте сутність, зміст та види бізнес-процесів підприємства.
41. Охарактеризуйте значення, мету, задачі та інформаційне забезпечення аналізу бізнес-процесів.
42. Опишіть методику аналізу процесу постачання матеріальних ресурсів на підприємстві.
43. Опишіть методику аналізу процесу виробництва готової продукції.
44. Опишіть методику аналізу процесу реалізації готової продукції.
45. Опишіть методику аналізу процесу розрахунків з покупцями готової продукції.
46. Визначте можливості оптимізації бізнес-процесів підприємства.
47. Охарактеризуйте поняття, сутність і зміст конкурентоспроможності підприємства.
48. Охарактеризуйте значення, мету, задачі та інформаційне забезпечення аналізу конкурентоспроможності підприємства.
49. Визначте показники конкурентоспроможності та охарактеризуйте техніку їх розрахунку.
50. Опишіть методику аналізу конкурентних позицій підприємства.
51. Визначте можливості підвищення конкурентоспроможності підприємства.

52. Поясніть, в чому полягають значення, інформаційне забезпечення і задачі аналізу інвестиційної діяльності підприємства.
53. Охарактеризуйте методику аналізу й оцінки реальних інвестицій.
54. Опишіть методи аналізу й оцінки реальних інвестицій, засновані на облікових оцінках.
55. Опишіть методи аналізу й оцінки реальних інвестицій, засновані на дисконтованих оцінках (NPV, IRR, DPP).
56. Опишіть дисконтний метод аналізу й оцінки реальних інвестицій.
57. Опишіть методику аналізу фінансових інвестицій підприємства.
58. Опишіть методику оцінки інвестиційної привабливості підприємства
59. Охарактеризуйте процес прогнозування інвестиційної привабливості підприємства.
60. Окресліть значення, мету, задачі та інформаційне забезпечення аналізу результативності бізнесу.
61. Систематизуйте відносні показники, які характеризують результативність бізнесу.
62. Опишіть методику аналізу впливу факторів на відносні показники результативності бізнесу.
63. Опишіть методику аналізу рентабельності підприємства з використанням моделі Дюпона.
64. Визначте сутність та види рейтингових оцінок
65. Опишіть процес рейтингової оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

**БІЛЕТИ ДО ЕКЗАМЕНУ
(за формою)**

Форма

відокремлений структурний підрозділ
ЗВО «ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «Україна» Рівненський інститут»
Кафедра економіки, обліку і фінансів

Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр
Усі спеціальності / спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Семестр: осінній / весняний
Навчальна дисципліна: Аналіз господарської діяльності

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

1. _____
—
2. _____
—
3. _____
—

Затверджено на засіданні кафедри економіки, обліку і фінансів
Протокол №__ від «__» _____ 20__ року.
Завідувач кафедри / голова циклової комісії _____

_____ (підпис) (ПІБ)
Екзаменатор _____ (підпис) (посада, ПІБ)

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. опорний конспект лекцій;
2. методичні вказівки;
3. орієнтовна тематика реферативних досліджень, творчих робіт, повідомлень.

7.1. Навчально-методичні аудіо- і відеоматеріали, у т.ч. для студентів з інвалідністю

7.2. Глосарій (термінологічний словник)

Абсолютне відхилення - це показник, який характеризує на скільки одиниць змінився рівень показника порівняно з базою порівняння.

Агрегатні індекси – це індекси, які характеризують зміну певного показника в цілому по будь-якій складній сукупності.

Адитивна факторна модель – це модель, у якій зв'язок між показниками-факторами представлений у вигляді суми.

Активи – це ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується призведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

Аналіз - це метод дослідження, який включає в себе вивчення предмета за допомогою уявного або реального розчленування його на складові елементи (частини об'єкта, його ознаки, властивості, відношення) для більш детального вивчення.

Аналітичне групування – це групування, яке дає змогу встановлювати та вивчати причинно-наслідкові зв'язки між досліджуваними явищами та їх ознаками.

Видатки бюджетних установ - кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом, за винятком коштів на погашення основної суми боргу та повернення надміру сплачених до бюджету сум.

Виріток одного робітника - кількість продукції, виробленої одним робітником за одиницю часу.

Виробнича програма – це комплекс завдань виробничої діяльності, які передбачають максимально можливий обсяг виробництва і продажу продукції заданого асортименту, потрібної якості у визначені терміни при найкращому використанні виробничого потенціалу та умов зовнішнього економічного середовища для стійкого насичення ринку конкурентоспроможною продукцією та досягнення високих фінансових результатів.

Виробничі запаси – це складова частина запасів, яка використовується у процесі виробництва протягом одного виробничого циклу, повністю переносить свою вартість на вартість створеної продукції, раціональне

використання якої є однією з головних передумов ефективного господарювання.

Витрати - зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілу власниками).

Витрати на гривню продукції – це показник, який характеризує витратомісткість продукції і визначається як відношення загальної суми витрат на виробництво і реалізацію продукції до вартості виробленої продукції в діючих цінах.

Відносна питома матеріаломісткість - це відношення конструктивної матеріаломісткості до коефіцієнта використання матеріалів.

Власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань.

Групування - розподіл складних, неоднорідних сукупностей одиниць спостереження на однорідні всередині, але різні між собою групи.

Дедукція - це спосіб вивчення явищ від загального до часткового, від наслідків до причин.

Детермінований зв'язок - пропорційний зв'язок між двома чи більше параметрами аналітичної моделі, коли певному значенню фактора відповідає адекватне значення аналізованого параметра при відсутності будь-яких елементів випадковості.

Дохідність експорту - це сума гривневого доходу від реалізації експортної продукції (товарів, робіт, послуг), що припадає на кожну витрачену підприємством гривню на експорт продукції (товарів, робіт, послуг).

Доходи бюджетних установ - це надходження грошових коштів, отримуваних установою за рахунок державних коштів, для виконання кошторису доходів та видатків.

Доцільність імпорту - це ефект від імпорту товарів (робіт, послуг) в порівнянні з придбанням аналогічних товарів на внутрішньому ринку.

Евристичні методи – це методи, які ґрунтуються не на точних математичних розрахунках, а на досвіді, творчому мисленні та інтуїції дослідника.

Економіко-логічні методи – це група методів, які відносяться до спеціальних або традиційних прийомів економічного аналізу і спрямовані в першу чергу на визначення відхилень заданих параметрів від базових, оцінки впливу факторів на ці відхилення, узагальнення та групування аналітичних даних та ін.

Економіко-математичні методи – це група методів, які використовуються для дослідження складних стохастичних залежностей.

Економічна доцільність експорту - перевага здійснення експортної діяльності в порівнянні з аналогічними операціями на внутрішньому ринку.

Економічна інформація - економічні дані, що відображають через систему натуральних, трудових і вартісних показників характер планової та

фактичної виробничо-господарської діяльності, причинно-наслідкові зв'язки між системою управління та об'єктами управління.

Економічний аналіз – це система знань для детального, глибокого та комплексного вивчення всіх сторін досліджуваного об'єкта у взаємозв'язку та взаємообумовленості його окремих елементів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Економічний показник – це числова характеристика конкретного явища чи процесу в економіці.

Експорт - це продаж продукції (робіт, послуг) українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивозом або без вивозу цих товарів за митну територію України, включаючи реекспорт.

Елімінування - це спосіб дослідження, який полягає у послідовному визначенні впливу кожного фактора на результативний показник за умови незмінності інших факторів та абстрагування їх взаємного впливу.

Загальний план економічного аналізу - документ, який містить інформацію про: об'єкти, що мають вивчатися; періодичність і терміни проведення аналізу; коло виконавців та осіб, відповідальних за певні розділи аналізу; джерела інформації і способи її отримання, оформлення результатів аналізу (яким чином, кому і в які терміни повинна подаватися інформація проведених аналітичних досліджень).

Змішана факторна модель - це модель, у якій зв'язок між показниками-факторами представлений у вигляді поєднання різних видів зв'язку (добутку, суми, ділення).

Зобов'язання - це заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій, і погашення якої у майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Зовнішньоекономічна діяльність підприємств - це сфера господарської діяльності, пов'язана з міжнародною виробничою й науковотехнічною кооперацією, експортом і імпортом продукції, виходом підприємства на зовнішній ринок

Імпорт - це придбання українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності в іноземних суб'єктів господарської діяльності товарів з ввезенням їх на територію України, включаючи придбання товарів, призначених для споживання установами і організаціями України, розташованими за її межами.

Індивідуальні індекси - індекси, які відображають співвідношення простих одиничних показників.

Індукція - це спосіб вивчення явищ від часткового до загального, від окремих факторів до узагальнень, від причин до наслідків.

Інформаційне забезпечення економічного аналізу – це сукупність засобів і методів побудови інформаційної бази економічного аналізу.

Календарний фонд робочого часу - це добуток загальної кількості днів у році та кількості працівників підприємства

Календарний фонд часу роботи обладнання - добуток кількості календарних днів у році і верстато-годин на добу.

Коефіцієнт вибуття основних засобів - співвідношення вартості основних засобів, що вибули за певний період, до вартості основних засобів на початок періоду.

Коефіцієнт екстенсивного використання виробничих потужностей - співвідношення фактичного або планового фонду робочого часу до розрахункового фонду робочого часу, прийнятого для визначення виробничої потужності.

Коефіцієнт завантаження коштів в обороті - це сума виробничих запасів, що авансуються на 1 грн виручки від реалізації.

Коефіцієнт змінності - відношення відпрацьованих верстато-змін до загальної кількості встановленого устаткування.

Коефіцієнт зносу основних засобів - співвідношення величини зносу до первісної вартості основних засобів.

Коефіцієнт інтенсивного використання виробничих потужностей - відношення середньодобового випуску продукції до середньодобової виробничої потужності.

Коефіцієнт оборотності виробничих запасів – це кількість оборотів, що їх роблять виробничі запаси за період, який аналізується і характеризує розмір обсягу виручки від реалізації в розрахунку на одну гривню виробничих запасів.

Коефіцієнт оновлення асортименту - відношення оновлених чи повністю нових виробів до загальної кількості продукції, яка виробляється підприємством.

Коефіцієнт придатності основних засобів – співвідношення залишкової вартості основних засобів до їх балансової вартості.

Коефіцієнт сортності – це відношення вартості всієї випущеної продукції до її вартості за умови, що вся продукція випускається за ціною найвищого сорту.

Коефіцієнтом оновлення основних засобів - співвідношення вартості засобів, що надійшли за аналізований період, до їх загальної вартості на кінець року.

Конкурентоспроможність - сукупність властивостей продукції (ціна, якість, собівартість та ін.), які забезпечують їй переваги на зовнішньому ринку, сприяючи успішній реалізації в умовах конкуренції.

Конструктивна питома матеріаломісткість - це вагова характеристика виробів, яка визначається відношенням чистої ваги виробів на одиницю технічного параметра.

Кореляційно-регресійний аналіз – це метод, який використовують для виявлення форми та щільності зв'язку між різними параметрами

досліджуваного об'єкта, характер функціональної залежності між якими не визначено.

Кошторис доходів і видатків бюджетної установи - це основний плановий документ, який підтверджує повноваження щодо отримання доходів та здійснення видатків, визначає обсяг і спрямування коштів для виконання нею своїх функцій та досягнення цілей, визначених на рік відповідно до бюджетних призначень.

Кратна факторна модель - це модель, у якій зв'язок між показниками-факторами представлений у вигляді ділення.

Критичний обсяг реалізації - гранично мінімальний обсяг поставки, що забезпечує підприємству вихід за межі банкрутства.

Макроекономічний аналіз – аналіз, спрямований на дослідження стану і розвитку світового господарства, економіки країни, регіону чи галузі.

Максимально можливий фонд робочого часу - різниця між номінальним фондом робочого часу і кількістю днів відпусток та неявок на роботу

Маржинальний дохід – це виручка від реалізації за мінусом змінних витрат.

Матеріаловіддача – це вихід продукції з кожної гривні витрачених матеріалів, яка розраховується як співвідношення обсягу реалізованої продукції до суми матеріальних затрат.

Матеріаломісткість – це вартісний показник, який відображає рівень матеріальних затрат на кожен гривню реалізованої продукції та розраховується як співвідношення суми всіх матеріальних затрат до обсягу реалізованої продукції.

Матричні методи і моделі – це методи, які використовують для дослідження складних і великорозмірних економічних структур.

Метод - систематизована сукупність кроків, які потрібно здійснити для виконання певної задачі, досягнення поставленої мети.

Метод експертних оцінок – один з основних типів методів прогнозування, які ґрунтуються на припущенні, що на основі думок експертів можна побудувати адекватну модель майбутнього розвитку об'єкта прогнозування.

Метод «мозкового штурму» - метод, який широко застосовується для генерації нових ідей унаслідок творчої співпраці групи спеціалістів.

Метод асоціацій та аналогій - метод, який передбачає активізацію передусім асоціативного мислення людини.

Метод економічного аналізу - науково обґрунтована система способів та спеціальних прийомів дослідження економічних явищ та процесів, що дають змогу приймати обґрунтовані управлінські рішення і базуються на діалектичному підході.

Метод колективного блокноту – метод, який полягає у тому, що усім учасникам обговорення видається по блокноту для фіксації ідей, що виникають відносно певної проблеми.

Метод ланцюгових підстановок – це метод, який полягає у тому, що визначення впливу окремих факторів на зміну результативного

(аналізованого) показника відбувається шляхом послідовної заміни базисних (планових) показників на звітні (фактичні).

Методи комплексної економічної оцінки - це методи, які використовуються для оцінки господарської діяльності підприємства на основі комплексного дослідження сукупності показників, що відображають всі або основні аспекти економічних явищ та процесів, які відбуваються на підприємстві.

Методи математичного програмування – це методи, які дозволяють оптимізувати величину показників з урахуванням умов господарювання та обмежених можливостей ресурсозабезпечення.

Методика - сукупність методів, прийомів і окремих способів, які виражають алгоритм розв'язання аналітичної задачі чи їх комплексу.

Мікроекономічний аналіз – аналіз, спрямований на вивчення стану і розвитку підприємства чи його окремих структурних підрозділів.

Моделювання - розроблення економіко-математичної конструкції досліджуваного об'єкта на підставі визначення й опису його суттєвих характеристик (логічно, графічно, алгоритмами функцій і рівнянь), теоретичного аналізу моделі та її порівняння з об'єктом, що реально функціонує.

Морфологічний аналіз – це метод, який ґрунтується на підборі можливих рішень для окремих частин завдання (так званих морфологічних ознак, що характеризують досліджуваній об'єкт) і наступному систематизованому отриманні їх поєднань (комбінуванні).

Мультиплікативна факторна модель - це модель, у якій зв'язок між показниками-факторами представлений у вигляді добутку.

Непродуктивні витрати робочого часу - це час, витрачений на виправлення браку, виготовлення бракованої продукції, різні відхилення від нормальної роботи.

Номінальний фонд робочого часу - різниця між календарним фондом робочого часу і кількістю вихідних та святкових днів.

Норма – це мінімальні запаси товарно-матеріальних цінностей, яка розраховується найчастіше в днях запасу.

Норматив - поняття, похідне від норми, яке визначається як добуток норми на той показник, відносно якого визначається норма.

Нормування виробничих запасів - встановленням гранично допустимої витрат конкретного виду виробничих запасів на виробництво одиниці продукції чи виконання одиниці роботи.

Оперативний аналіз – аналіз, який спрямований на постійне спостереження правильності здійснення заходів та виконання операцій по реалізації рішень та досягненні запланованих завдань, а також своєчасне виявлення і використання внутрішніх резервів з метою забезпечення виконання і перевиконання бізнес-планів.

Організація економічного аналізу - сукупність процесів та дій для забезпечення ефективності, організованості, планомірності, обдуманого упорядкування дослідження об'єкта.

Основні засоби – це матеріальні активи, які підприємство/установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Параметральна питома матеріаломісткість - це відношення матеріальних затрат до загальної потужності (продуктивності, вантажопідйомності тощо).

Пасиви – це джерела формування ресурсів, які в свою чергу поділяються на власний капітал (власні джерела) та зобов'язання (позичений капітал).

Підготовчий (технологічний) залишок виробничих запасів – це залишок, який створюється на період, необхідний для приймання, складування та підготовки до виробництва виробничих запасів.

Плановий фонд часу роботи обладнання - кількість годин, які підлягають відпрацюванню за вирахуванням планових зупинок устаткування (ремонт, у резерві тощо).

Попит – сукупність потреб, мотивацій людей стосовно певного товару чи послуг.

Порівняння – метод наукового дослідження, пізнання дійсності, покликаний встановити спільні й відмінні ознаки між процесами, явищами, об'єктами.

Поточний залишок виробничих запасів - це залишок, який є найбільшим за розміром, він створюється для забезпечення безперебійного процесу виробництва матеріальними ресурсами в період між двома черговими поставками.

Прибуток на 1 грн. матеріальних затрат - це співвідношення прибутку від основної діяльності до суми матеріальних затрат.

Програма економічного аналізу – документ, який складається відповідно до загального плану аналітичної роботи і включає розгорнутий та деталізований перелік питань, які передбачено вивчити, послідовність проведення аналізу; методику аналізу окремих факторів; комплект форм, схем, аналітичних таблиць та графіків, які треба обов'язково опрацювати під час аналізу.

Продуктивність праці - це один з найважливіших якісних показників використання трудових ресурсів і визначається виробітком продукції одним робітником за одиницю часу, а також витратами трудових ресурсів на виробництво одиниці продукції.

Режимний фонд часу роботи обладнання - кількість робочих днів у році, планового коефіцієнта змінності роботи устаткування, кількості верстатів, крім тих, які підлягають планово-запобіжному ремонту або мають бути у капітальному та поточному ремонті.

Резерви — сукупне поняття, яке означає запас чого-небудь на випадок потреби; джерело, звідки черпаються нові засоби, сили. В економічному аналізі під резервами розуміють невикористані можливості чи втрачені вигоди (приховані резерви) та певний запас можливостей (явні резерви).

Резервний (страховий) залишок виробничих запасів - це залишок, який формується на випадок можливих перебоїв у постачанні (інших непередбачених обставин).

Рентабельність експорту - це сума гривневого прибутку від експортної діяльності, що припадає на кожну витрачену підприємством гривню на експорт.

Рентабельність імпорту - це розмір прибутку від реалізації імпорту на 1 грн витрат щодо його придбання.

Рентабельність основних засобів - відношення прибутку від основної діяльності до середньорічної вартості основних засобів і показує, скільки прибутку припадає на 1 грн. вартості основних засобів.

Ретроспективний аналіз – це аналіз, який полягає в об'єктивній оцінці стану об'єкта дослідження, діагностиці невикористаних резервів його покращення, виявлення прорахунків у роботі.

Ритмічність - це рівномірний випуск продукції за графіком протягом певного періоду часу (декада, місяць, рік).

Середні величини – це показники, які застосовуються в економічному аналізі для відображення узагальнюючої характеристики якісно однорідних явищ.

Синтез – поєднання абстрагованих сторін предмета і відображення його як конкретної цілісності; метод вивчення об'єкта у його цілісності, у єдиному і взаємному зв'язку його частин.

Собівартість - це сума всіх витрат на створення продукції, виражена у грошовому виразі.

Спостереження – це пасивний метод наукового дослідження, при якому дослідник не впливає на розвиток подій.

Стохастичні зв'язки - складні залежності між параметрами аналітичної моделі, коли тому самому значенню фактора може відповідати декілька значень результативного параметра, тобто відповідний ступінь впливу виявляється у певному співвідношенні одного фактора з іншими.

Стратегічного аналіз - аналіз, який спрямований на оцінку результатів господарської діяльності з метою визначення їх можливих значень в майбутньому.

Структурне групування – це групування, яке дозволяє виявити склад (внутрішню будову) однорідної у якісному відношенні сукупності за певними ознаками.

Темп зростання – показник, який показує яку частку займає поточний рівень показника, що аналізується порівняно з базою порівняння.

Темп приросту – показник, який показує на скільки відсотків (у скільки разів) змінився поточний рівень показника, порівняно з базою порівняння.
Технічна озброєність праці - відношення вартості виробничого обладнання до середньоспискового числа робітників у найбільшу зміну.

Типологічне групування – це групування, за допомогою якого у досліджуваній сукупності даних відокремлюються однакісні в істотному відношенні групи.

Транспортний залишок виробничих запасів - це залишок, який створюється на період з моменту оплати виставленого постачальником рахунку до прибуття вантажу на склад підприємства.

Трудові ресурси – це частина населення, яка володіє певними фізичними та розумовими здібностями, навичками та вмінням, необхідними для роботи у певній трудовій сфері.

Трудомісткість - кількість часу, що витрачається на виготовлення одиниці продукції.

Фактично використаний фонд часу роботи устаткування — це кількість фактично відпрацьованих верстато-годин.

Фактори – це причини, так звані рушійні сили будь-якого процесу, що визначають його характер чи окремі риси. В економічному аналізі під факторами розуміють причини, які призводять до тих чи інших змін у діяльності досліджуваних об'єктів.

Фінансова звітність – це бухгалтерська звітність, яка відображає фінансовий стан підприємства і результати його діяльності за звітний період.

Фонд робочого часу – це добуток чисельності працівників, кількості відпрацьованих днів одним працівником і середньої тривалості робочого дня.

Фондовіддача - відношення вартості виробленої продукції до середньорічної вартості основних засобів і показує загальну віддачу від використання кожної гривні, витраченої на основні засоби, тобто ефективність вкладення цих коштів.

Фондомісткість – обернений показник до фондовіддачі і визначається як відношення середньорічної вартості основних засобів до вартості виробленої продукції і показує частку вартості основних засобів, що припадає на кожну гривню продукції, що випускається.

Фондозброєність праці - відношення середньорічної вартості основних засобів до середньоспискової чисельності робітників у найбільшу зміну.

Функціонально-вартісний аналіз - аналіз, призначений для виявлення та попередження надлишкових витрат ще на стадії проектування, шляхом дослідження функцій об'єкта (продукції, технологічних процесів, виробничих та інших систем).

7.3 Рекомендована література

Основна

1. Азарова А. О., Нікіфорова Л. О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2016. 215 с.
2. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор, 2016. 378 с.
3. Бондар М. І., Верига Ю. А., Орищенко М. М. Звітність підприємства: Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 570 с.
4. Економіка підприємства: навч. посіб. / [І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, С. В. Сусліков, К. О. Тимофеева]; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т. «Харків. Політехн. ін-т». Харків: НТУ «ХП», 2016. 380 с.
5. Ковальчук К. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Навчальний посібник. К.: ЦНЛ, 2019. 326 с.
6. Косова Т. Організація і методика економічного аналізу. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 528 с.
7. Костирко Л. А., Ключ Ю. І., Кушал І. М., Манухіна М. Ю. та ін. Внутрішньогосподарський контроль. Навчальний посібник. 2018.
8. Марчук У. О., Гуцаленко Л. В., Мельянова Л. В. Облік і звітність суб'єктів малого бізнесу: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 408 с.
9. Мулик Т. Аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2017. 288 с.
10. Пріб К. А., Патица Н. І. Діагностика в системі управління. Навчальний посібник. 2017. 432 с.
11. Сіменко І. Аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник (рекомендовано МОН України). К.: ЦУЛ, 2017. 384 с.
12. Стеценко С. П., Сорокіна Л. В., Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз та економічна діагностика. Навчальний посібник. 2019.
13. Ушакова О. А. Фінанси підприємств: Навчальний посібник. Рівне: Технічний коледж НУВГП, 2018. 154 с.
14. Фінанси підприємств : підручник / В. А. Міщенко, Н. О. Власова. К.: Світ книг, 2018. 437 с.
15. Черниш С. С. Економічний аналіз. К.: ЦУЛ, 2019. 312 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Закон України № 436-IV від 16.01.2003 // Відомості ВР України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. С. 144.
2. Правила визначення уповноваженим рейтинговим агентством рейтингової оцінки за Національною рейтинговою шкалою: Рішення НКЦПФР від 12.01.2016 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-16>
3. Посохов І. М. Економіка підприємства : практикум : [навч. посібник]/ І. М. Посохов, В. Г. Дюжев, Т. О. Погорелова; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун-т. [2-е вид., доп. і перероб.]. Харків : НТУ «ХП», 2015. 159 с.
4. План рахунків бухгалтерського обліку та інструкція з його застосування: Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

5. Податковий кодекс України: Закон України № 2755-VI від 02.12.2010 // Відомості ВР України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. С. 112.
6. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: навчальний посібник / Г. М. Давидов, І. К. Дрозд, В. М. Іванков та ін. / за редакцією Г.М. Давидова К.: «ТОВ Видавництво «Сова», 2016. 590 с.
7. Організація виробництва: підручник / за ред. А. І. Яковлева, С. П. Сударкіної, М.І. Ларки. Харків: НТУ «ХП», 2016. 436с.
8. Панченко М. О. Управління якістю: теорія та практика: навчальний посібник. 2019. 228 с.

7.4. Інформаційні ресурси

1. www.rada.kiev.ua - Верховна Рада України.
2. www.ukrstat.gov.ua - Державний комітет статистики.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> - веб-сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://www.minfin.gov.ua> - Міністерство фінансів України.
5. <http://www.nau.kiev.ua> - Нормативні акти України
6. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3> – Бібліотеки в Україні.
7. <http://www.nbuv.gov.ua>. – Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського
8. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України
9. <http://www.library.lviv.ua/>–Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника
10. <http://uk.wikipedia.org> – вільна енциклопедія

8. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Форми занять	Наявне матеріально-технічне забезпечення	Необхідне¹ матеріально-технічне забезпечення
Лекція	Ноутбук, проектор, екран	Ноутбук, проектор, екран
Практичне заняття	Ноутбук, проектор, екран	Ноутбук, проектор, екран